

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

CYKLUS AUTORSKÝCH KNIH NA TÉMA SNY

Barbora Šemberová

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Kniha a tvarování papíru

Bakalářská práce

CYKLUS AUTORSKÝCH KNIH NA TÉMA SNY

Barbora Šemberová

Vedoucí práce: MgA. Mgr. Petra Soukupová

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

Ráda bych poděkovala hned několika lidem. Děkuji MgA. Mgr. Petře Soukupové, mé vedoucí bakalářské práce a ateliéru, za trpělivost a podporu a nasměrování v průběhu práce. Mé díky také patří prof. Ak. mal. Borisu Jirků a MgA. Mgr. Pavlu Trnkovi za cenné rady.

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	5
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	7
3 CÍL PRÁCE	9
4 PROCES PŘÍPRAVY	11
5 PROCES TVORBY	14
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA	18
7 POPIS DÍLA	19
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	21
9 SILNÉ STRÁNKY	22
10 SLABÉ STRÁNKY	23
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	24
12 RESUMÉ	25
13 SEZNAM PŘÍLOH	27

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Od specializace *Knihy a tvarování papíru* jsem očekávala volnější přístup k práci s různými materiály, především samozřejmě s papírem, ale také experimentování se způsobem ztvárnění ilustrací a knihy. Lákalo mě nejen naučit se knihařskému řemeslu, ale i naučit se přemýšlet o knize zcela jinak, než jsem přemýšlela doposud.

Za tři roky studia na Fdu Ladislava Sutnara jsem měla možnost naučit se některé grafické techniky, například serigrafii nebo linoryt. Tím pádem jsem měla možnost vyzkoušet si jednobarevný, černobílý i vícebarevný tisk, což pro mě bylo ve výsledku velice důležité. Díky těmto způsobům vyjádření, přičemž velkou váhu měla i figurální kresba a malba, jsem objevila něco, čím se chci teď zabývat a co mě baví zkoumat, zdokonalovat. Došla jsem k tomu, jak je pro mou tvorbu důležitá barva. A z toho vycházím ve své bakalářské práci. Různorodá zadání mě donutila přemýšlet a zpracovávat témata, která pro mě nebyla jednoduchá, a na druhou stranu si také uvědomit, co je mi blízké, co mě zajímá a čemu se chci alespoň na nějakou dobu věnovat. Mé poslední práce se tedy týkají jakéhosi mého vnitřního světa, mých myšlenek, mých pocitů většinou spojených ještě s něčím okolo mě.

Tomuto však nejdříve předcházely knihy i objekty, které se týkaly úplně jiných témat. Například poučný herbář pro děti, „dům“ na hraní nebo také reklamní předměty, kde jsem pracovala s různými materiály a hlavně přemýšlela o správném účelu a o funkci dané věci, což pro sebe považuji za důležité hlavně do budoucna a budoucího zaměstnání. Mám-li teď prostor realizovat své

myšlenky a vize, snažím se tuto příležitost využít. V rámci ateliéru jsem se naučila různé technické postupy. Vytvářeli jsme pouzdra na knihy nebo jiné předměty přímo na míru. Pracovali jsme s lepenkou, kůží, plátnem, papírem a dalšími materiály. V druhém ročníku jsme měli jako zadání prostorovou knihu, což nás donutilo nejen určité řemeslné zručnosti, co se týče práce s papírem, ale také jsme museli počítat s dalším rozměrem naší práce. Zjistila jsem tak, že nejsem omezená, ani co se rozměru ani co se velikosti týče. Když budu chtít, mohu příběh, své myšlenky převyprávět nejen na papíře. Zároveň však promýšlím, jak to vše zvládnout ztvárnit i v rámci knihy. Práci mi samozřejmě usnadňují grafické programy, díky kterým můžu téměř vše transformovat do digitální podoby a později vytisknout. Dospěla jsem k tomu, jak už jsem zmínila výše, že nejsnadnější a nejjasnější způsob, jak se vyjádřit, je pro mě barva. V rámci mých prací je to postupně vidět víc a víc. Maluji akvarelem, akrylovými barvami na různé materiály, kreslím pastelkami a finální podobu dopracovávám v počítači, který mi umožní ilustrace přenést v určité formě na papír a dále je zpracovávat většinou do knihy. To je velmi stručné shrnutí nabytých vědomostí. Víím, že jsem využila zatím jen zlomek možností, takže hurá, zkoušet dál a dál.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila Cyklus autorských knih na téma sny. U tohoto zadání jsem si mohla zvolit svůj vlastní námět, tedy sny, své sny. Cyklus autorských knih mě lákal opět proto, jaké široké možnosti se pod ním skrývají. Od začátku jsem měla představu o tom, že nechci vytvořit knihy pouze v klasickém slova smyslu. Šitou či harmonikovou vazbu bez použití jakéhokoliv jiného materiálu nebo bez překročení klasické tištěné formy. Na druhou stranu jsem klasickou knihu nechtěla úplně vynechat, přece jenom jsem studentka oboru knižní vazba. Proto autorské knihy.

A proč sny? Bylo pro mě docela složité vymyslet si vhodné téma. Jelikož mi je bližší, jak už jsem dříve zmínila, převyprávět nějaký svůj vnitřní svět. Nebo spíše převyprávět mé vnímání svého vnitřního světa a pocity z něj. I když to nemusí být někdy vyprávění přímo skrze mé pocity, jde vždy o ilustrace subjektivně ztvárněné. Spíše zatím skrz svou práci poznávám a zkoumám sama sebe a snažím se, aby to bylo pochopitelné a něco říkající i pro ostatní. Proto nakonec téma mé sny. Naše sny jsou vlastně naše skryté myšlenky, touhy zakódované v podvědomí. Není vždy příjemné sny rozluštit a podívat se pravdě do očí. Mnohdy zjistím, že je všechno naopak, že to nebyl tak růžový či romantický sen, jak to v první chvíli vypadlo. Nechtěla jsem převyprávět své sny a vyložit je podle snáře. Můj záměrem bylo vystihnout tu zvláštní atmosféru, to napětí, které ve snu cítím. Něco stále špatně, zvláštně, neuvěřitelně, ale při tom naprosto v pořádku. Zde můžu popustit uzdu, nešetřit barvami a jejich kombinacemi, což mě na tom baví nejvíce. Barevné příběhy, které se mi odehrály v hlavě, převyprávěné pro oči ostatních. Při

tom také možnost opřít se o literaturu, jako je snář, nebo některé známé odborné teorie s kombinací vlastního textu, vyprávění a vysvětlování. To vše mi toto téma nabízí a umožňuje.

3 CÍL PRÁCE

Cílem této práce není vytvořit snář. Tím jsem se sice prvotně inspirovala, ale takovýto způsob výkladu snů a zobecňování úkazů ze snů mi nepřijde adekvátní a plnohodnotný k mým prožitkům ze svých snů. Sen je pro mě jako magické místo, kde je možné cokoliv a kde je skutečný svět pouze připomínán některými osobami či prostředím. Ne, že držím hrnec = myslím na peníze, že chodím bahnem = někdo zemře. Takhle o snu nepřemýšlím, přemýšlet nedokážu. Konečný výsledek této série autorských knih by měl divákovi přivodit neklidnou snovou atmosféru.

Základní část práce - dvě leporela z desek - jsou jakési kulisy snu pouze naznačující mé pocity ze snu. Mé snové krajiny, ať uvnitř nebo venku, nutí k přemýšlení a zkoumání namalovaného prostoru. To, co chci, aby bylo sděleno, není vidět na první pohled.

Doprovodná kniha k těmto kulisám už obsahuje konkrétnější děj, mé osobní vyprávění o snech a o tom, jaký pro mě měly význam. Malby jsou více ilustracemi, souvisejí s textem, ale ne přímo, ne na první pohled. Celá tato práce má působit svými barvami. Svým rozměrem se oproštuje od klasického vyprávění. Od začátku této práce jsem měla v plánu klást důraz na barvy a jejich kombinace a vzájemné působení, to bylo prvotní. Současně způsobem zpracování a výslednou formou dát mému vyprávění ještě jiný rozsah, než tomu bylo u mých předešlých prací, kde šlo pouze o pocitové ilustrace. Záměr byl vytvořit prostředí zvláštního snového světa, jak ho vidím já, zároveň nechat prostor pro fantazii každého "čtenáře" zvlášť. Z technického hlediska bylo mým cílem nějak rozvinout mé zkušenosti s malbou. U předešlých prací použila malování

akrylovými barvami. Zde jsem se chtěla posunout zase někam dál tím, že jsem malovala na jiný povrch - na sololitové desky. Plochy jsem se snažila více promalovat, aby kulisy i ilustrace působily jako celek, zároveň i jako jednotlivé obrazy, které mají každý co říci i sám o sobě.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Myslím si, že tento proces začal již v minulém roce u mé práce na téma svět, a to u knih „Dům mých básní“ a „Svět, ve kterém se nacházím“. Tehdy jsem pojala náplň knih jako mou osobní zpověď, text sice nebyl můj, jelikož se jednalo o výběr básní od známých autorů jako J. Seifert, F. Halas a R. Weiner. Básně mi byly jakýmsi pomocným prvkem ke zprostředkování mých prožitků, pocitů a vzpomínek. Vybrala jsem si jen ty, které se mě nějakým způsobem dotkly nebo mi připomněly událost či zážitek pro mě důležitý. Šlo mi o můj pohled, o můj výklad vybrané poezie. Ilustrace byly z části abstraktní, jen některé byly mírně konkrétnější. Právě v nich jsem promítla své zážitky, některé mně blízké osoby, skutečně existující krajiny. Ale hlavní atmosféru i zde tvořily barvy. Zejména u této práce jsem přišla na to, jak jsou pro mě důležité. Knihu „Svět, ve kterém se nacházím“ tvořily již zmíněné texty básní a ilustrace kreslené pastelkami, upravené v grafickém editoru. Tyto ilustrace byli něžnější, spíše abstraktnější a více se vztahovaly přímo k textu, než ilustrace v druhé knize. Kniha Dům mých básní obsahuje stejné básně, ale obrazový doprovod se skládá z maleb, vztahujících se k mým osobním zážitkům. Na tuto formu jsem ve své bakalářské práci navázala. Minulý semestr jsem v mezifázi vytvořila ještě knihu Poslechy, která se týkala prožitku mnou poslouchané hudby. Ilustrace, opět kreslené pastelkami, se týkaly z části textu, procitování rytmu a opět nějakého vnitřního vnímání mé oblíbené hudby. Jak jsem říkala, šlo o takový mezistupeň, po kterém jsem se nakonec vrátila k malování. Na knihy s básněmi navazuji hlavně ve způsobu ilustrace, vyjádření a druhu informací, které chci sdělit. Opět jde hlavně o mou hlavu, o mou duši, o můj svět, tentokrát ten

snový. Když jsem se rozhodla pro téma „mé vlastní sny“, došlo mi, že půjde o dlouhodobý proces z hlediska budoucího obsahu. Neboli nejdříve jsem musela nějaké sny „nasbírat“, než jsem s nimi mohla začít pracovat. Vytvořila jsem si proto malý zápisník a skicák dohromady a ten jsem měla pokud možno stále po ruce. Samozřejmě ne vždy, takže jsem své sny zapisovala a zaznamenávala i na různých papírech a v jiných sešitech. Vznikl tím vlastně takový můj snový deník. Tak jsem chtěla pojmout doprovodnou knihu s ilustracemi a texty. Po delší dobu jsem tedy své sny shromažďovala, zapisovala, dělala k nim spíše drobné rychlé skici, obrazové záznamy do deníku.

Dalším krokem přípravy bylo nastudování odborné i neoborné literatury. Pročítala jsem si snáře a lexikony snů, některé články na internetu a také jsem se zajímala o Freudovu teorii výkladu snů /¹. Získala jsem přehled o snu z teoretického, z laického i vědeckého hlediska. Pomohlo mi to rozhodnout se, jakým směrem chci svou práci orientovat. Věděla jsem, že nechci jenom doslovně převyprávět a hlavně popisně ilustrovat děj svých snů. Snažila jsem se o snech přemýšlet trochu jinak. Když si člověk zpětně promítá sen, uvědomí si, jak rychle a snadno, jakoby mimochod, se mění místo, kde se nacházíte a v němž se snový příběh odehrává. Připomnělo mi to kulisy ve filmu nebo v divadle. Člověk se nachází na nějakém místě, hraje tam svou snovou roli. Najednou stříh a jakoby nic jste v jiném prostředí. V té době jsem zkoušela malovat obrazy většího formátu na sololitové desky. Ty se nabídky jako vhodný materiál. Jednak i materiálově mi připomínají divadelní kulisy, navíc když se desky spojí, tak aby se daly postavit a opravdu tvořily prostor, vznikne z toho trochu netradiční leporelo. Při tom

neztrácím podobu knihy, což mě těší. Tím jsem se dopracovala k jedné části bakalářské práce - ke „kulisám“. K nim jsem v průběhu tvorby potřebovala přidat ještě prvek pohybu, avšak jenom v náznaku, abych neporušila napjatou, nejasnou ale i lehkou atmosféru. Vznikl otáčecí strojek, o kterém se podrobněji zmíním v procesu tvorby. Druhá část zcela jasně vychází z mého zápisníku či deníku snů. Do procesu přípravy, když se to vezme trochu obecněji, musím určitě zmínit mé vzdělávání z technického hlediska. Mé obrazy by nedosáhly žádné úrovně, kdybych si neprošla hodinami figurální kresby a malby, kde jsem se naučila mimo jiné, jak modelovat a zacházet s barvami. Stejně tak potvrzují vliv volitelného předmětu ilustrace, kde jsem byla nucena přemýšlet jinak o ilustrování daného textu a o kompozici, která dotváří celkový dojem z jednotlivých ilustrací i z celku. V neposlední řadě využívám ve své práci znázornění prostoru a čerpám z technologických dovedností, které jsme se za tři roky naučili v hodinách ateliéru.

^{/1} Freudova teorie výkladu snů: Sigmund Freud, 1856-1939, lékař, psycholog, zakladatel psychoanalýzy

5 PROCES TVORBY

Můj proces tvoření bývá vždy podobný. Mívám problém se začátky. Váhám, z jakého konce naplánovanou práci uchopit. Stačí však jenom začít pracovat a další průběh se vyvine sám o sobě.

Rozhodla jsem se v první řadě zabývat „kulisami“. Nebyla jsem si jista, zda budou snadné vytvořit z technologické stránky, takže čím více času na ně budu mít, tím lépe. Prvotní návrhy jsem malovala na nařezané lepenky menšího formátu. Věděla jsem, že chci vytvořit prostředí pro sen a zamyslela jsem se nad ním trochu obecněji. Z toho vyplynulo, že namaluji jedno leporelo, jež bude znázorňovat kulisy s prostory uvnitř, a druhé leporelo s venkovními krajinami. Prvotní malby prostředí byly na lepenkových destičkách přibližně o rozměru 35 x 25cm. U interiérů i u krajin jsem pokládala barvy vedle sebe, zkoušela jejich působení navzájem a rozhodovala se, jakou formu jim dám. U interiérů jsem chtěla dosáhnout spíše pocitu prázdnoty, malovala jsem holé zdi i podlahy v barevných plochách. Stěny jsem tvarovala do nelogických útvarů, v reálném životně by byly zcela nepraktické. Při vytváření návrhů vyplynulo, že by na sebe jednotlivé obrazy měly navazovat, ne však úplně jasně. Prostředí interiérů (zdi, podlahy), ale i krajin, na sebe navazovaly svou formou, ale barevně se neshodovaly. Tím záměrně vzniká napětí, kterého jsem chtěla dosáhnout. V prvotních návrzích byly desky namalované pouze z jedné strany. Interiéry byly zcela smyšlené, u některých krajin jsem se však inspirovala svým oblíbeným venkovem v jižních Čechách, kam jezdívám za babičkou. Po první konzultaci s vedoucím mé bakalářské práce paní MgA. Mgr. Soukupovou jsem uznala, že práce má ještě veliké nedostatky. Shodly jsme se, že leporela by měla být pomalována z obou stran.

To mi dalo možnost pojmout oba dva druhy prostoru dvojnásobným způsobem. Jelikož šlo o malby, poprosila jsem o radu i pana prof. Ak. mal. Borise Jirků, který mi dal velice cenné rady do začátku, ale i v průběhu mé práce. Pustila jsem se do větších formátů. V mé první myšlence se každé leporelo mělo skládat ze čtyř desek, s paní Soukupovou jsme se shodly na šesti. Tudíž jsem přemýšlela o takovém formátu, s kterým by se ještě dalo manipulovat. Rozhodla jsem se pro formát B2 a jako materiál vybrala sololitové desky. Na tomto povrchu malba mnohem lépe vynikla než na lepence, barvy se tolik nevpíjely a dávalo mi to možnost s nimi svobodněji pracovat. V původních návrzích byly interiéry zcela prázdné, pro diváka byly příliš nekonkrétní a nic neříkající. Došlo k tomu, že jsem do prostor pomocí stínů naznačila děj, který je rozveden v knize. Na jedné straně kulíš stíny, temnější atmosféra, na druhé straně světla a jemnější barvy. Naznačené siluety stínů, světelné obrysy a létající „kousky světla“ jsem se snažila pojmout velmi citlivě. Pouze v náznacích, ne snadno rozluštitelných, jsem domalovávala snové vnitřní prostory. Neustále jsem se snažila, aby plochy byly promalované a odstíny barev co nejlépe a nejcitlivěji tónované k sobě navzájem. Musím dodat, že prostory jsou z obou stran identické, tím jsem chtěla podtrhnout rozdíl pouze v působení barev. Paralelně s interiéry jsem malovala kulisy s venkovními krajinami. Ty jsem řešila mírně odlišně než prostory uvnitř. Krajiny působí uvolněněji, ne tak prázdným a napjatým dojmem, což vlastně vystihuje více stránek našich pocitů ve snu. Jedna strana zobrazuje krajiny ve dne. Nenásilným způsobem na sebe navazují a doplňují se, přechody mezi barvami jsou měkčí a příjemnější na oko, než na odvrácené straně kulíš. Tam diváka obklopí noční krajina, nebe je

tak trochu „Goghovsky“ rozvířené a výrazně až násilně tmavé. Krajiny jsou opět identické s těmi na první straně, i když působí úplně jinak. Barvy v údolích jsou zářivější a kontrastnější než v denních krajinách. Tyto snové krajiny, žádné namalované stíny ani světla nepotřebují, atmosféru vystihují samy o sobě. Avšak přece jenom, to není úplně pravda. Obě kulisy jsem chtěla propojit jedním prvkem, který zdůrazňoval neklid, lehkost i neuvěřitelnost snu. Skutečný pohyb, který by se na kulisy promítal, skutečná světla. Přemýšlela jsem o způsobu jak tento zdroj pohybu vytvořit. Připomnělo mi to hrací skříňky nebo pokladničky, které stačilo, třeba natáhnout klíčkem nebo jen otevřít, a postavička uprostřed se začala otáčet. A na tomto principu by měl můj „strojek“ fungovat. Místo postavičky je otáčející se zdroj světla se stínítkem, v němž jsou vyřezány siluety postav, které při spuštění strojku „obíhají“ po připravených kulisách v pozadí.

Obě dvě leporela či kulisy jsem průběžně konzultovala, následně přemalovávala a doladřovala. Jakmile jsem změnila, zdokonalila jednu, vyšly najevo nedostatky v jiné a tak to šlo dokola. V malbách mi byli inspirací samozřejmě mnozí umělci, Jiří Sopko, Kandinskij, Vincent van Gogh, Viktor Pivovarov ¹² a další. Mám ráda práce fauvistů a expresionistů ¹³, což je zřejmě z mé práce vidět. Z desek jsem nakonec vytvořila leporela tím, že jsem je pospojovala pomocí kovových pantíků. Nakonec jsem vytvořila knihu s vyprávěním o mých snech a ilustracemi. Jak jsem zmínila, vycházela jsem ze svého deníku. Ke každému textu jsem vytvořila jednu nebo více ilustrací. Opět jsem malovala akrylovými barvami na sololitové destičky. Rovnou jsem si zvolila takový formát, aby manipulace s ilustracemi a s textem byla jednodušší. Malovala jsem na desky

zmenšené v konstantním poměru k leporelu. Na závěr jsem vše zmenšila ve správném poměru pro tisk. Texty jsem použila z mého zápisníku, ilustrace vznikaly podle mého vyprávění. Některé jsou více konkrétní a některé naopak vyžadují zamyšlení nad spojitostí s textem. Malby na destičkách jsem nafotila a upravila v grafických editorech. Grafické programy mi pomohly sesadit dohromady mé ilustrace s textem, což jsem se snažila provést tak, aby se navzájem nerušily, ale spíše doplňovali. Typografie je jednoduchá a čistá, v kontrastu s výraznými malbami. Text jsem se snažila propojit s ilustracemi i tak, že jsem některé části z ilustrací vybrala, upravila, doplnila jimi stranami s textem. Tím je jasnější, k jakému textu ilustrace patří, a vše je propojeno.

^{/2} Jiří Sopko: narozen 1942, český malíř, pedagog, sochař, restaurátor, grafik a kreslíř

Vasilij Kandinskij: 1866-1944, ruský malíř, grafik a teoretik umění

Vincent Van Gogh: 1853-1890, nizozemský malíř a kreslíř

Viktor Pivovarov: narozen 1927, ruský malíř

^{/3} Fauvismus: umělecký směr francouzských malířů 20. Století
Představitelé např.: Henri Matisse 1869-1954

Georges Braque 1882-1963

Maurice Vlaminck 1876-1958

^{/4} Expresionismus: 1905-1925,
Představitelé např.: Edvard Munch 1863-1944

Vincent Van Gogh 1853-1890

Německý expresionismus: Die Brücke, Der Blaue Reiter

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Jelikož má práce obsahuje více samostatných částí, které jsou samozřejmě významově i stylisticky propojeny, pracovala jsem postupně na jednotlivých částech. Ke konci je začala propojovat a ve finální, zakončovací fázi jsem pracovala se všemi najednou. Začnu tedy popořadě. Kulisy tvoří sololitové desky, které jsem našepsovala zatónovaným latexem. Na připravenou plochu jsem malovala akrylovými barvami. Malovala jsem průběžně na všech deskách najednou, tak aby byly všechny stejně promalované a na stejné úrovni. Ilustrace ke knize, jak už jsem zmínila, jsou malované stejnou technikou, tím stylisticky navazují na kulisy. Abych jim dala rozměr knihy, převedla jsem je pomocí fotografie grafických programů do elektronické podoby. A zpracovala společně s textem, který ilustrace doplňuje. Proto jsem zvolila jednoduché bezserifové (ITC Franklin Gothic) písmo a typografické řešení. Světelný strojek, či otáčecí skříňka je spíše takový doplněk ke kulisám. Využila jsem malý modelářský motůrek, lepenku, dřevěný podstavec a žárovku. Desky jsem nakonec spojila kovovými panty a nýty. Snažila jsem se, aby na sebe jednotlivé prvky navazovaly a tvořily jednotný dojem.

7 POPIS DÍLA

Dílo *Ve svém snu* se skládá ze tří autorských knih. Jeho součástí je taky otáčecí „skříňka“ a zápisník snů. Dvě leporela- kulisy se skládají každé z šesti 3mm tlustých sololitových desek, z jedné strany hladkých a z druhé hrubých, o rozměru 70x50 cm. Desky jsou pomalovány z obou stran, takže obě leporela dohromady obsahují 24 maleb, které znázorňují snové prostředí. Různý povrch podtrhuje odlišné působení krajin z jedné a druhé strany.

Otáčecí strojek s žárovkou a motůrkem uvnitř a se stínítkem z 1mm lepenky, v níž jsou vyřezané siluety, které se promítají na kulisy.

U knihy s ilustracemi, jsem využila harmonikovou vazbu zavěšenou z obou stran do pevných desek s plátěným hřbetem. Ilustrace a text jsou natištěny na papíru Flora 1 gardenia s gramáží 240g. Na předsádce jsem použila papír Spektrum gramáže 270g odstínu 07 antracit. Přebal tvoří natisknutý titul a část ilustrace vyňatá z knihy na papíře Tiziano 025 Rosa s gramáží 160g. Rozměry knihy jsou 21cm x 28cm a tvoří ji třináct dvojstran s textem a ilustracemi, plus titul a tiráž. Z toho je šest jednostranných a čtyři dvojstranné ilustrace.

Zápisník je svázan klasickou šitou vazbou s rovným hřbetem na způsob skicáku, s obyčejnými nažloutlými deskami. Přebal je vytvořen z originálu „malby“.

Má práce na téma sny, vypráví o mých osobních zážitcích ve snu. Kulisy, které vytvářejí prostředí snu však umožňují divákovi přemýšlet o svých snech, vyžadují si jeho pozornost a tak vniká prostor pro divákovu fantazii, přestože barvy i prostředí je tvořeno čistě mými pocity. Kniha je mé vyprávění, pomocí textu i ilustrací, o

mých snech a přemýšlení o tom, co znamenají. Vysvětluje také některé prvky, které jsou namalovány v kulisách. Dílo má působit svými barvami a formou, mělo by přimět k zamyšlení.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Tato práce balancuje na rozhraní mezi malbou jako samostatným dílem a knihou. Mojí snahou bylo propojit tato dvě média. Leporelaky jsou svou formou částečně ještě knihy, zároveň však tvoří i prostor pro jiné věci a vnímání. Tato práce ukazuje, že kniha nemusí působit vždy stejně, nemusí to být ta „klasická“ knížka, jak ji všichni známe. Kniha s ilustracemi však ukazuje, jak se dá z netradiční formy snadno přejít do formy tradiční. Malby, i když si zachovávají pořád svojí formu, se stávají ilustracemi k textu v knize. Dílo si i přes svůj rozměr uchovává svoji intimitu osobního vyprávění autora, také díky autorským textům.

9 SILNÉ STRÁNKY

Myslím, že silnou stránkou je způsob techniky a zpracování, jaký jsem zvolila. Malbou jsem se v poslední době zabývala a velice mě bavila. I to by mělo být v mé práci vidět. Touto technikou už jsem si docela jistá, i když samozřejmě vím, že po technické stránce mám stále co zlepšovat. Právě to mě motivuje malovat dál a mít vyšší cíle. Výjimečné na mé práci je zacházení s barvami. To je pro mne, jak jsem již zmínila, nejdůležitější prostředek vyjádření. V člověku, který se dívá na moji práci, by měly barvy vyvolat různé pocity. Barvy kombinuji tak, aby vytvářely napětí a neklid, někdy až nepříjemné kombinace, vždy k sobě však patří a zapadají do celku. Některé kombinace jsou naopak harmonické, jemné, ne příliš výrazné, vyvolávají klid a pozitivní myšlenky. Formát leporela podtrhuje jeho působení a ovlivňuje a vytváří prostor okolo nás, zejména na naše myšlenky, jakoby se kulisy „uzavřely“ okolo naší hlavy. Kniha v kontrastu ke kulisám působí drobněji a osobnějším dojmem, tak celou situaci uklidňuje.

10 SLABÉ STRÁNKY

Tento cyklus má některé nedostatky, kterým se mi nepodařilo vyvarovat, jelikož vyšly najevo až v průběhu práce. Zatím nejsem schopna improvizovat a včas vymyslet jiné vhodné řešení, jak v práci pokračovat. Jako hlavní slabou stránku pociťuji z technického hlediska výběr materiálu na kulisy. Zvolené sololitové desky mi zcela vyhovovaly na malování jednotlivých obrazů. Však jak postupně přibývaly, vyšlo najevo, že jsou velice těžké. Ve výsledku bylo pro mě manipulace s nimi velice náročná, zvláště převážení na konzultace a zpět. Samozřejmě je možné je přenášet a převážet, ale zejména pro mě to vyžaduje velké fyzické napětí. Přesto si myslím, že jednotlivé části mého cyklu autorských knih na sebe navazují a vytvářejí spolu harmonický celek.

11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) knižní a aperiodická literatura

1. ALTMANN, Lothar. *Lexikon malířství a grafiky*. Praha: Euromedia Group – Knižní klub, 2006. ISBN 80-242-1576-4

2. CHETWYND, Tom. *Lexikon snů*. Olomouc: Votobia, 1997. ISBN 80-7198-235-0

b) Internetové zdroje

Dream-analysis.net, *Sigmund Freud*

<http://www.vykladsnu.cz/teorie/sigmund-freud.htm>

12 Resumé

For the topic of my bachelor thesis I have chosen a Cycle of copyright books about dreams.

With this topic I connected my personal stories and feelings with a dreamy ambience as I can see it. I wanted my work to involve human tensions, restlessness, different feelings and atmospheres, which we usually have ever dreamed about. For my personal story I have chosen a painting. I have recently been experimenting with this technique and I am very interested in it. Thanks to this technique I have begun using larger formats.

In this thesis I focused primary on colors. It is the easiest way for me how to express myself. I want to involve different feelings in humans by combination of the colors. Sometimes there are strained or unpleasant combinations of colors and sometimes they look very harmoniously and gentle. It describes our special feelings and experiences of our dreams.

My bachelor thesis consists of several parts. The story of a dream takes place in a specific area and suddenly it can take place in a completely different ambience. It reminded me of a theater or movie scenery, you can just change the scenery and the story is moved in a moment to somewhere else. Due to this fact I have created two kinds of concertina books. Each has been made from six hardboards in a B2 format and all of them are connected together. The scenario boards are painted on both sides. One of the series shows the interiors. They look a little bit cold and unpleasant, walls and floors are empty. The space is formed by surfaces. To indicate the story, one side has a mark of the light silhouettes and “pieces” of

the light and on the other side there are dark silhouettes of the shadows. Second concertina book shows outside environments and landscapes, it looks more relaxed and softer. From one side you can see daily landscapes which are very soft and harmonically. It gives us even a melancholic impression. On the other side there are night landscapes and they impress more urgent and the transitions are harder and wilder. Both of the concertina books represent a dreamy ambience. Here it is going specifically to my own dreams, which I am talking about in the book, which is a part of this cycle. To my scenery I added a turning machine with a light, which casts to the scenery a running lights silhouette. The third book has a more classic form. This book is about the story of my own dreams, which I was dreaming about and what they meant to me. It consists from original texts with illustrations which belong to them. The illustrations show my own experiences in dreams, sometimes they are more abstract and there it goes mostly about the feelings that they produce. I have again painted to the hardboard, I have taken pictures of the paintings and modified them in a computer program and I have put it together with my texts. This book is made up from my own scrapbook of dreams which is also part of this work.

My final work shows my own feelings and ideas in dreams but it gives also a space to people to think about their own dreams as well.

13 Přílohy

Příloha 1: Kniha Dům mých básní /¹

/ ¹ vlastní foto

Příloha 2

Kniha Dům mých snů /²

/² vlastní foto

Příloha 3

Kniha Svět kde se nacházím /³

/³ vlastní foto

Příloha 4

Kniha Svět kde se nacházím /⁴

⁴ vlastní foto

Příloha 5

Prvotní návrhy kulís /⁵

/⁵ vlastní foto

Příloha 6

Nezařazené ilustrace

/^o vlastní foto

Příloha 7

Prvotní návrhy ilustrací /7

/7 vlastní foto

Příloha 8

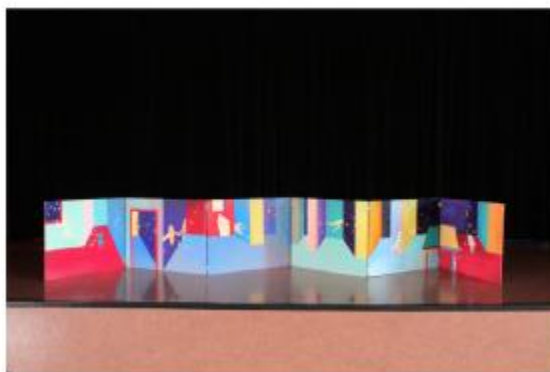
Výběr ilustrací /⁸

/⁸ vlastní foto

Příloha 9

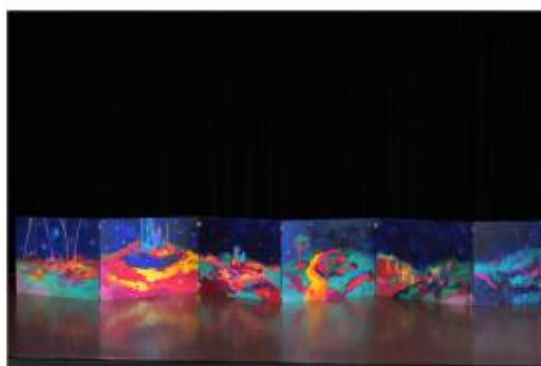
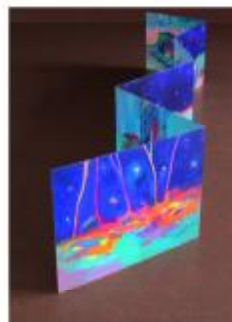
Kulisy- interiéry /⁹

/⁹ vlastní foto

Příloha 10

Kulisy- krajiny /¹⁰

/¹⁰ vlastní foto

Příloha 11

Kniha Ve svém snu /¹¹

¹¹ vlastní foto

Příloha 12

Kniha ve svém snu /¹²

/¹² vlastní foto

Příloha 13

Otáčecí strojek /¹³

/¹³ vlastní foto

Příloha 14

Strojek s kulisami /¹⁴

/¹⁴ foto vlastní